

Private barnehagers landsforbund
Prinsens gate 91
8003 BODØ

Saksbehandler, innvalgstelefon
Line Sperre, 5557 2085
Trond Morten Krey, 5557 2023

Vedtak i sak om kommunalt tilskudd til private barnehager - Eventus Sol-li barnehage - Austevoll

Fylkesmannen i Vestland viser til klage av 27. desember 2019 som gjelder Austevoll kommunes vedtak om tilbakebetaling av kommunalt tilskudd av 10. desember 2019. Vi mottok saken fra kommunen 9. januar 2020.

Fylkesmannens vedtak

Fylkesmannen opphever Austevoll kommune sitt vedtak av 10. desember 2019.

Følgene av vårt vedtak

Det at Fylkesmannen opphever Austevoll kommunes vedtak betyr at denne saken er avsluttet fra vår side. Da kommunens vedtak ikke ble fattet på bakgrunn av en søknad eller lignende som må besvares, kan kommunen velge å avslutte saken eller å ta saken opp til ny behandling og fatte nytt vedtak på et bedre opplyst eller oppdatert faktagrunnlag. Barnehagen kan klage på et eventuelt nytt vedtak fra kommunen.

Bakgrunn for saken

Austevoll kommune åpnet tilsyn med Sol-li barnehage AS den 26. juni 2018. Dette ble gjort på bakgrunn av et brev fra Fylkesmannen i Hordaland, som ba om tilbakemelding på hvordan Austevoll kommune ville følge opp funn fra en rapport utarbeidet for Kunnskapsdepartementet om regulering av private barnehager. I endelig tilsynsrapport, datert 10. desember 2019, ble det fattet vedtak om tilbakebetaling på grunn av brudd på barnehageloven § 14 a. Tilbakebetalingskravet var på kr 1 417 544. Dette vedtaket ble pålagt av Private barnehagers landsforbund (PBL) på vegne av barnehagen, den 27. desember 2019. Austevoll kommune opprettholdt sitt vedtak og sendte saken over til Fylkesmannen 9. januar 2020. Fylkesmannen ba om ytterligere dokumentasjon fra kommunen den 8. mai 2020, og denne ble mottatt 28. juni 2020. Av dokumentasjonen går det frem

at kommunen ønsker å redusere kravet til kr 1 408 932. PBL kom med kommentarer til denne dokumentasjonen den 1. juli 2020. Den 10. november 2020 fikk vi også ny informasjon fra kommunen om salg av barnehagen, men vi vurderte at denne uansett ikke ville påvirke utfallet i saken, og fremla derfor ikke denne informasjonen for PBL.

Fylkesmannen legger til grunn at saken ellers er kjent, både klagerens og kommunens anførsler.

Regelverk

Fylkesmannen kan under klagebehandlingen prøve alle sider ved saken, også de skjønnsmessige vurderingene som er gjort. Fylkesmannen kan selv treffe nytt vedtak i saken, eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen for helt eller delvis ny behandling, jf. forvaltningsloven § 34.

Kommunen yter tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, jf. bhl. § 14. Barnehageloven § 14 a stiller krav til bruk av offentlig tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager. Følgende fremgår av bestemmelsen:

«Offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode. Barnehagen kan ha et rimelig årsresultat. Dette innebærer at følgende vilkår må være oppfylt:

- a) barnehagen kan bare belastes kostnader som direkte vedrører godkjent drift av barnehagen,*
- b) barnehagen kan ikke overfor eier eller eiers nærstående eller selskap i samme konsern som eier foreta transaksjoner og belastes kostnader på vilkår eller med beløp som avviker fra eller overstiger det som ville vært fastsatt mellom uavhengige parter, og*
- c) barnehagen kan ikke ha vesentlig lavere personalkostnad per heltidsplass enn det som er vanlig i tilsvarende kommunale barnehager.*

(...)

Barnehageeier skal kunne dokumentere at offentlige tilskudd og foreldrebetaling er brukt i samsvar med formålet i første ledd».

Bestemmelsen er bygget opp slik at i de tilfellene barnehagen oppfyller vilkårene i første ledd bokstav a til c, er årsresultatet å anse som rimelig.

Det følger av barnehageloven § 16 tredje ledd at:

«I stedet for eller i tillegg til stenging av virksomheten, kan kommunen bruke økonomiske reaksjoner overfor ikke-kommunale barnehager dersom krav etter § 14 a, eller forskrift i medhold av samme bestemmelse, ikke er overholdt».

Kommunens adgang til å anvende økonomiske reaksjonsmidler overfor ikke-kommunale barnehager fremgår av barnehageloven § 16 a. Det følger av bestemmelsen at:

«Kommunen kan holde tilbake tilskudd til ikke-kommunale barnehager eller redusere tilskudd i kommende terminer dersom krav etter § 14 a eller forskrift i medhold av § 14 a ikke er oppfylt.

Dersom tilskudd er anvendt i strid med § 14 a eller forskrift i medhold av § 14 a, kan kommunen kreve tilbakebetaling av tilskudd.

Tilbakehold av tilskudd, reduksjon i tilskudd eller tilbakebetaling av tilskudd etter første og andre ledd skal stå i forhold til regelbruddets art og økonomiske betydning».

Fylkesmannens vurdering

Formålet med barnehageloven § 14 a er at offentlig tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode. I vurderingen knyttet til uttrykket «rimelig årsresultat» i første ledd annet punktum, skal man foreta en konkret vurdering av om vilkårene oppstilt i første ledd bokstav a til c er oppfylt. Forutsatt at vilkårene er oppfylt, vil årsresultatet anses å være innenfor kravet til rimelighet, og den ikke-kommunale barnehagen kan dermed disponere over et eventuelt positivt årsresultat slik barnehagen vurderer ønskelig. At vilkårene i barnehageloven § 14 a er nødvendige, innebærer at dersom ett av vilkårene ikke er oppfylt, vil ikke årsresultatet anses for å være rimelig etter bestemmelsen.

Vedtaket og tilbakebetalingskravet fra Austevoll kommune omhandler en firmaleilighet i Spania, firmabiler, studieturer og lønn til styrer. Siden kostnadene knyttet til punktet «Goder for ansatte» ikke er en del av tilbakebetalingskravet fra kommunen, vil vi ikke vurdere eller kommentere dette.

Firmaleilighet i Spania

Barnehagen kjøpte firmaleiligheten for kr. 2 599 000 i 2016. Den ble solgt for kr. 2 823 573 i 2018. Austevoll kommune har konkludert med at kostnader til kjøp av firmaleilighet i Spania medfører brudd på barnehageloven § 14 a første ledd bokstav a. Kommunen legger til grunn at betaling av kr. 450 000 ved signering av kjøpsavtale og nedbetaling av gjeld på kr. 707 862 er i strid med regelverket. Samlet utgjør dette kr. 1 157 862.

Barnehagen kjøpte firmaleiligheten for kr. 2 599 000 den 16. desember 2016, av barnehageeier Ann-Elen Waage Drivenes og Lars Roar Drivenes. Austevoll kommune åpnet tilsyn med barnehagen den 26. juni 2018. Leiligheten ble solgt den 11. september 2018 for kr. 2 823 573, til Ann-Elen Waage Drivenes og Lars Roar Drivenes, altså mens tilsyn med barnehagens kjøp av firmaleiligheten var godt i gang. Den 19. desember 2018 overdras barnehagen til Eventus Barnehage AS. Med i overdragelsen er 100 % av aksjekapitalen i selskapet, og alle rettigheter, plikter og verdier, også gevinsten for barnehagens salg av firmaleiligheten.

Det kan stilles spørsmål rundt tidspunktene og motivene for disse avtalene, men Fylkesmannen vurderer at disse spørsmålene faller utenfor klagesaken. Spørsmålet er om barnehagen har blitt belastet kostnader som ikke knytter seg til godkjent drift.

Barnehagen har påpekt at firmaleiligheten ble anskaffet for å være et personalgode. Den ble også leid ut når personalet ikke brukte den, for å dekke inn kostnadene. Det er ikke uvanlig at barnehager

og andre private firmaer har firmaleiligheter som velferdstiltak. Spørsmålet er om denne firmaleiligheten faktisk er brukt i tråd med godkjent drift, jf. bhl. § 14 a første ledd bokstav a. Fylkesmannen vurderer at ferieleiligheter som velferdstiltak i utgangspunktet kan regnes som en del av godkjent drift, men det kommer an på den faktiske hensikten og bruken.

I utleieoversikten ser Fylkesmannen at leiligheten ble utleid til både ansatte i barnehagen, men også i stor grad ikke-ansatte. I tilsynsperioden er det på bakgrunn av utleieoversikten klart at leiligheten i større grad har blitt brukt til utleie til andre enn ansatte, noe som også går igjen årene etter. Fylkesmannen vurderer at utleie til personer som ikke er ansatt i barnehagen, ikke er i tråd med godkjent barnehagedrift, og kostnadene til dette skal derfor ikke belastes barnehagens regnskap. På bakgrunn av sakens dokumentasjon er vi også enig med kommunen i at man ikke kan se at leiligheten er mye brukt for å rekruttere nyansatte. Vi vurderer etter dette at bruken av firmaleiligheten i Spania ikke er i tråd med barnehageloven § 14 a første ledd bokstav a.

Utgiftene som barnehagen har hatt med leiligheten, de løpende driftsutgiftene, har derimot blitt dekket av inntektene fra utleien. Kostnadene er derfor ikke belastet barnehagens regnskap. Fylkesmannen vil derfor, i likhet med kommunen, ikke kreve tilbakebetalt disse utgiftene.

Når det gjelder selve kjøpet av ferieleiligheten og nedbetalingen av lånet, ser vi at dette kan likestilles med å ikke kreve tilbake de løpende driftsutgiftene. Barnehagen har betalt oppgjør ved overtakelse, og redusert gjeld, men dette er dekket opp av salg av leiligheten. Leiligheten ble solgt med gevinst, og har da samlet sett ikke belastet barnehagen med kostnader, jf. bhl. § 14 a første ledd bokstav a. Vi kan heller ikke se at barnehagen har spart inn midlene til kjøp av ferieleiligheten ved ulovlige innsparinger, for eksempel ved lav bemanning.

Selv om Fylkesmannen vurderer at barnehagens bruk av ferieleiligheten er i strid med barnehageloven, betyr ikke det at man må knytte en økonomisk reaksjon til dette lovbruddet. Kjøpet, salget, og driftsutgiftene ved firmaleiligheten har som en helhet ikke hatt noen økonomisk belastning for barnehagens regnskap. Utgangspunktet i denne saken er at barnehagens bruk av ferieleiligheten, og midler knyttet til denne, gir grunnlag for tilbakebetaling av tilskudd. Vi vurderer likevel at barnehagen i denne saken har «rettet opp» forholdet ved å føre midlene tilbake i barnehagen. Balansen i barnehageregnskapet er gjenopprettet, og midlene kommer da barna til gode. Vi vurderer derfor at barnehagen ikke kan pålegges å betale tilbake utgiftene knyttet til ferieleiligheten.

Firmabiler

Det går frem av sakens dokumentasjon at barnehagen har tre firmabiler. En Opel Combo, en Mercedes og en Nissan el-bil. Kommunen skriver at bare en av bilene kan aksepteres, Nissan el-bilen. I etterkant av oversendelsen av klagesaken har kommunen kommet med ytterligere dokumentasjon, hvor de skriver at kravet knyttet til firmabiler var feil i vedtaket, og vil endre dette fra kr. 49 682 til kr. 41 070. Vi legger dette til grunn i vår vurdering.

Fylkesmannen er enig med kommunen i at det kan stilles spørsmål ved behovet for tre biler i en barnehage av denne størrelsen. Barnehagen kan bare belastes kostnader som direkte vedrører godkjent drift av barnehagen, og spørsmålet er om dette er tilfellet for disse tre bilene. Vi legger til grunn kommunens vurdering av at Nissan el-bilen direkte vedrører godkjent drift av barnehagen.

Opel Combo

I tilsynsrapporten skriver kommunen at det i styremøte er referert til at bruker av bilen, Lars Roar Drivenes, tar den med seg hjem, og at han står for vedlikehold av bilen. Kommunen vurderer at dette kan være naturalytelse, og at han disponerer fri bil, men at dette ikke er rapportert inn til Skatt Vest. Barnehagen avviser at bilen er benyttet privat. Det skrives at den ble brukt til oppbevaring av verktøy, avfallshåndtering, og at den ble parkert hjemme hos bruker av bilen for å ikke bruke av de få parkeringsplassene barnehagen hadde.

Fylkesmannen vurderer generelt at barnehager kan ha behov for vaktmesterbiler. Vi finner det sannsynliggjort, på bakgrunn av dokumentasjonen fra barnehagen, at bilen har hatt en funksjon som vedrører barnehagens godkjente drift. Vi vil legge til at en bil som kan være naturalytelse, vil også vedrøre godkjent drift. Fylkesmannen legger til grunn at bilen er benyttet til vaktmesterarbeid med barnehageformål, jf. bhl. § 14 a første ledd bokstav a.

Mercedes

Kommunen skriver at det i dokumentasjonen tyder på at eier disponerer fri bil i barnehagen. De skriver at bilen er brukt til innkjøp av dagligvarer og andre varer som gjelder firmaet, men også kjøring til og fra jobb. Barnehagen skriver at eier/styrer er fordelsbeskattet av bilen, og at bilen ble brukt til innkjøp av varer og utstyr, besøk til revisor og lignende.

Fylkesmannen vurderer at barnehagen har sannsynliggjort at denne bilen vedrører barnehagens godkjente drift. Bilbruk i forbindelse med henting av dagligvarer og annet utstyr til barnehagen vurderer vi til å vedrøre godkjent barnehagedrift. Ifølge foreliggende innrapporterte lønn til styrer i Basil, inkluderer denne trekkpliktig naturalytelse, og vi legger til grunn at dette inkluderer fordelsbeskatning for fri bil som gjelder Mercedes. Vi registrerer at det i barnehagens regnskap fremkommer «Ytelser til ledende personer – Annen godtgjørelse». Fylkesmannen legger til grunn at dette innbefatter «Fri bil» til styrer, og registrerer at det etter sakens opplysninger fremgår at hun er fordelsbeskattet for dette. Det er imidlertid ikke fremlagt noe dokumentasjon som konkretiserer forholdet nærmere, for eksempel i form av styrers skattemelding for de aktuelle årene. Det er imidlertid fremlagt notat av 27. desember 2019 fra eier/styrer, der det blant annet fremgår at hennes lønn i 2017 inkluderer naturalytelser med fri bil med kr. 48 000. Fylkesmannen legger til grunn at barnehagen har benyttet Skatteetatens satser for innrapportering og beskatning av bil som styrer har benyttet. Vi kan ikke se at barnehagen eller kommunen har lagt frem dokumentasjon som spesifiserer dette noe ytterligere. Fylkesmannen har vurdert å innhente eventuelt spesifiserende dokumentasjon, men kom til at det ikke ville endre vår konklusjon. Da eier ble beskattet for bilbruken, vurderer vi at privat bilbruk var en del av lønnen, som da knytter seg til styrer/eiers arbeid i barnehagen, som igjen direkte vedrører godkjent barnehagedrift. Fylkesmannen legger til grunn at kostnadene til bilen vedrører godkjent drift, jf. bhl. § 14 a første ledd bokstav a.

Oppsummert

Vi vurderer at det er sannsynliggjort at barnehagen har hatt bruk for tre biler, til ulike formål. Vi er i utgangspunktet enig med kommunen i at det er begrenset hvor mange biler som er nødvendig å ha for en barnehage som bare består av én driftsening. Vi vurderer likevel at barnehagen har sannsynliggjort at det har vært behov for disse tre bilene, av ulike grunner. Samtidig vurderer vi at kommunen ikke har begrunnet sitt tilbakebetalingskrav knyttet til firmabilene i tilstrekkelig grad. Kommunen har krevd tilbakebetaling for 2/3 av innrapporterte bilutgifter, fordi to av tre biler ikke direkte vedrører godkjent drift. Kostnader knyttet til bilene er belastet barnehagens regnskap, men det foreligger ikke dokumentasjon som viser konkret kostnadsfordeling på de ulike bilene. Kommunen har ikke dokumentert at disse to bilene er brukt privat, tvert imot er det vist til at bilene i alle fall delvis er brukt i samsvar med godkjent drift. Kommunen skriver og at dette kan være naturalytelser, uten å ta stilling til at naturalytelser/lønn er en del av godkjent barnehagedrift. Kommunen har heller ikke differensiert tilbakebetalingskravet med tanke på hvor stor del av bilutgiftene de mener knytter seg til privat bruk.

I økonomiforskriften til barnehageloven § 2 er det stilt krav til barnehageeiers dokumentasjon som skal vise at offentlige tilskudd og foreldrebetalingen er brukt i samsvar med barnehageloven § 14 a første ledd. Fylkesmannen legger til grunn at kommunen må gjøre denne vurderingen ut fra opplysningene som barnehagen skal gi etter barnehageloven § 14 a andre ledd jf.

Økonomiforskriften til barnehageloven § 2. Barnehagen har plikt til å dokumentere, men kommunen har plikt til å begrunne sitt vedtak om tilbakebetaling i tråd med forvaltningsloven §§ 24 og 25. Av lovforarbeidene fremgår det at kommunen må fremlegge beregninger som synliggjør hvordan tilbakebetalingskravet er begrunnet, og det må foreligge konkrete, dokumenterte, og etterprøvbare beregninger som viser hvordan kommunen har kommet frem til sitt tilbakebetalingskrav, jf. Prop.98 L (2011-12). Vi kan ikke se at det foreligger slik tilstrekkelig dokumentasjon knyttet til firmabilene. Vi finner det derfor sannsynlig at bruken av alle tre bilene vedrører godkjent drift av barnehagen. Fylkesmannen konkluderer med at firmabilene vedrører barnehagens godkjente drift.

Studieturer

Austevoll kommune har vurdert at deler av kostnadene til studieturer til Danmark, Stockholm og Bergen, ligger utenfor det som kan regnes som godkjent barnehagedrift. Av kostnadene på kr. 112 175, som kommunen mener ligger utenfor godkjent barnehagedrift, krever kommunen tilbakebetalt kr. 50 000. Kommunen har ikke begrunnet hvorfor beløpet er satt til akkurat kr. 50 000, men viser til at de mener at det ligger innenfor et forsvarlig skjønn. Barnehagen på sin side mener at kostnadene i sin helhet er tilknyttet barnehagens godkjente drift.

Utgangspunktet etter barnehageloven § 14 a første ledd bokstav a er at barnehagen bare kan belastes kostnader som direkte vedrører godkjent drift av barnehagen. Spørsmålet er om kostnadene til studieturene knytter seg til godkjent barnehagedrift.

Austevoll kommune skriver at det faglige innholdet på de ulike turene regnes som direkte knyttet til godkjent barnehagedrift, og Fylkesmannen legger derfor dette til grunn. Kommunen har videre vurdert at alle utgifter utenom de dagene med faglig innhold ikke er knyttet til barnehagedrift. Vi kan ikke se at kommunen har tatt en vurdering av om de ikke direkte faglige aktivitetene likevel kan knyttes til godkjent drift. Kostnader til julebord, kulturelle opplevelser og sosialt samvær vil, innenfor aksepterte rammer, kunne være en del av barnehagedriften. Både offentlige og private arbeidsgivere betaler for velferdsgoder til sine ansatte, noe også Sol-li barnehage bør være berettiget til. Fylkesmannen vurderer at rimelige kostnader til velferdsgoder til de ansatte kan knyttes til godkjent barnehagedrift. Vi vurderer at måten kommunen har splittet turkostnadene i relevant og ikke-relevant innhold, uten å vurdere og begrunne hvorfor de ulike aktivitetene er relevante eller ikke-relevante, ikke er i tråd med formålet bak barnehageloven § 14 a. Kommunen skal vurdere om de konkrete kostnadene har sammenheng med den godkjente driften av barnehagen. Vi kan ikke se at denne vurderingen er gjort av kommunen, på de enkelte kostnadene.

Lønn til styrer

Austevoll kommune har vurdert, etter en samlet skjønnsvurdering, at styrers lønn har ligget kr. 80 000 over andre kommunale og private barnehagestyrere, i både 2016 og 2017. Kommunen har vurdert dette på bakgrunn av sammenligning mellom andre barnehager i kommunen og fylket, og det er tatt hensyn til eieradministrasjon og økt risiko ved drift av en barnehage på denne størrelsen.

Fylkesmannen legger til grunn følgende beløp som lønnsutbetalinger:

2016	2017	SUM	Kommentar
Kr. 822 296	Kr. 930 575	Kr. 1 752 871	Lønn til styrer, ekskl. pensjon*, jf. innrapportering i «Basil».

* Jamfør Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager § 3, og tolkningsuttalelse fra Kunnskapsdepartementet 28. august 2018.

Barnehagen kan ikke overfor eier eller eiers nærstående foreta transaksjoner og belastes kostnader på vilkår eller med beløp som avviker fra eller overstiger det som ville vært fastsatt mellom uavhengige parter, jf. bhl. § 14 a bokstav b. Spørsmålet i saken er da om barnehagen har utbetalt lønn til eier og styrer, Ann-Elen Waage Drivenes, med beløp eller vilkår som ikke ville vært fastsatt mellom uavhengige parter.

Kommunen har sammenlignet styrerlønnen med kommunale barnehager, som viser at lønnen varierer fra kr. 530 500 til kr. 704 000. Lederlønn i to konkurrerende private barnehager i Austevoll er kr. 593 000 og kr. 581 000. Etter en skjønnsvurdering har kommunen vurdert at den summen som er overskytende det som hadde blitt avtalt mellom uavhengige parter, er kr. 80 000 per år. Det går ikke frem av sakens dokumenter hvordan kommunen har kommet frem til akkurat denne summen, men hensynene som er tatt er nevnt i tilsynsrapporten.

I sakens dokumentasjon går det frem at styrer er utdannet barnehagelærer, og har i tillegg styrerutdanning og diverse fag innenfor administrasjon og økonomi. Hun har 30 års erfaring som daglig leder i barnehage, og to år som grunnskolelærer.

For å finne frem til hva som er markedsmessig godtgjørelse, kan det tas utgangspunkt i årslønnen til bestyrer i kommunal barnehage. Deretter må beløpet justeres en del opp, jf. SOMB 2019-0359.

Fylkesmannen i Vestland har i tidligere saker vurdert at ca. kr. 750 000 som lønn for en styrer med lengre erfaring og tilleggsutdanning, ligger innenfor det som rimelig kunne bli fastsatt mellom uavhengige parter. Dette ble vurdert på bakgrunn av PBLs tariffoversikt. I inneværende saks dokumentasjon går det også frem at kommunale styrere har lønn opp mot kr. 704 000. I tillegg til dette er det rimelig at man som eier i en privat barnehage kan ta ut lønn i tillegg til dette, som betaling for den risikoen og det ansvaret man har som eier. I og med at en eier har utvidede funksjoner og tar en personlig risiko som ikke ligger til en kommunal styrer, bør arbeidsgodtgjørelse til en barnehageeier kunne ligge en del over de samlede personalkostnadene til en kommunal styrer, jf. Rundskriv F-2010-7. Dette gjelder særlig i større barnehager, og i denne saken er det som nevnt snakk om en middels stor barnehage.

På den ene siden har man da lønnen som Waage Drivenes har hatt som styrer, på den andre siden har man eiergodtgjørelse. Vi legger til grunn at de registrerte lønnsutbetalingene inneholder både styrerlønn og eiergodtgjørelse, selv om dette ikke er differensiert i sakens dokumentasjon.

Følgende er lagt til grunn i tidligere sak hos Fylkesmannen:

2016	2017	SUM	Kommentar
Kr. 753 484	Kr. 776 089	Kr. 1 529 573	Markedsmessig lønn 2016 jf. PBL-tariff, inklusive sosiale kostnader, tilleggsutdanning og erfaring – jf. FMVL sak 18/313. Økning med 3 % i påfølgende år 2017.

Sammenligning av lønn fra vår tidligere sak, opp mot lønnen i denne saken blir da følgende:

2016	2017	SUM	Kommentar
Kr. 822 296	Kr. 930 575	Kr. 1 752 871	Lønn til Ann-Elen Waage Drivenes
Kr. 753 484	Kr. 776 089	Kr. 1 529 573	Styrerlønn i tidligere FMVL-sak
Kr. 68 812	Kr. 154 486	Kr. 223 298	Differanse

Sammenligning av oppgitt lønn for kommunale styrere 2018:

2016	2017	SUM	Kommentar
Kr. 822 296	Kr. 930 575	Kr. 1 752 871	Lønn til Ann-Elen Waage Drivenes
Kr. 704 000	Kr. 704 000	Kr. 1 408 000	Styrerlønn i tidligere FMVL-sak
Kr. 118 296	Kr. 226 575	Kr. 344 871	Differanse

Når det gjelder kompensasjon for eierrollen viser vi til vår tidligere sak, samt til saken fra Fylkesmannen i Oslo og Viken om Månestråle barnehage (FMOV sak 19/26227). Fylkesmannen i

Vestland har tidligere vurdert at kr. 125 000 er en rimelig avlønning for en eier av en barnehage. Fylkesmannen i Oslo og Viken har tidligere vurdert at kr. 190 000 og kr. 175 000 fremstår som rimelig. Disse to eksemplene, og beregningene over, viser at Ann-Elen Waage Drivenes sin lønn ligger innenfor det som kunne blitt avtalt mellom uavhengige parter.

Slik Fylkesmannen ser det har ikke Austevoll kommune dokumentert eller vurdert hvorfor de mener akkurat kr. 160 000 ikke er i tråd med loven. Kommunen har kommentert at styrer har en lønn som ligger vesentlig over det som er normen i fylket, og sammenlignet med andre private barnehager i kommunen. Dette alene er ikke nok til å kunne slå fast at denne lønnen ikke hadde vært fastsatt mellom uavhengige parter, og heller ikke til å kunne fastslå summen på kr. 160 000. Fylkesmannen vurderer på bakgrunn av dette at tidligere eiers/styrers lønn ikke avviker eller overstiger det som ville vært fastsatt mellom uavhengige parter. Det at hun har hatt bilbruk som naturalytelse, som en del av lønnen, endrer heller ikke denne vurderingen. Lønnen er i øvre sjikt når det gjelder betaling for denne typen arbeid, men vi vurderer den ikke som så høy at den er i strid med barnehageloven § 14 a bokstav b.

Konklusjon

På bakgrunn av konklusjonene under de ulike deltemaene over, opphever Fylkesmannen Austevoll kommunes vedtak om tilbakebetaling. Kommunens vedtak mangler vurderinger og begrunnelser for de ulike delene av tilbakebetalingskravet, og kommunen har delvis lagt til grunn feil lovforståelse i de vurderingene som er gjort. Vedtak om bruk av økonomiske reaksjonsmidler skal inneholde en beregning av hvilken økonomisk verdi som knyttes til regelbruddet, eventuelle terminer for tilbakebetaling og andre økonomiske størrelser. Kommunen må gi begrunnelse for vedtaket i samsvar med forvaltningsloven § 24 og § 25, jf. Prop.98 L (2011-2012)

Da denne sakstypen i tillegg knytter seg tett til kommunens skjønn og vurderinger, vurderer vi at det ikke er hensiktsmessig at Fylkesmannen fatter nytt vedtak. Tilbakebetalingskravet rettet mot barnehagen faller bort.

Fylkesmannen vil likevel nevne at kommunen hadde god grunn til å ta opp saken. For det første ble saken som nevnt tatt opp på bakgrunn av et brev fra Fylkesmannen i Hordaland, som ba om tilbakemelding på hvordan Austevoll kommune ville følge opp funn fra en rapport utarbeidet for Kunnskapsdepartementet om regulering av private barnehager. For det andre har tilsynet avdekket transaksjoner rundt kjøp, salg og tilbakesalg av en ferieleilighet i Spania mellom barnehagen og barnehagens eiere, som det kan stilles spørsmål ved. Dessuten kan man også stille spørsmål ved om en relativt liten barnehage trenger å eie tre biler. Men Fylkesmannen har likevel, etter en gjennomgang av faktagrunnlaget i saken, kommet til at det ikke er grunnlag for å opprettholde tilbakebetalingskravet.

Fylkesmannens vedtak er endelig, og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd. Retten til innsyn i saksdokumentene følger av forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Vedtaket er endret til gunst. Etter forvaltningsloven § 36 skal parten da bli gjort kjent med retten til å få dekning for vesentlige sakskostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket. Eventuelle krav om sakskostnader må settes fram innen tre uker fra dette brevet ble mottatt. Kravet skal stiles til Fylkesmannen i Vestland. Utgiftene bør være dokumenterte. Utgifter til eget arbeid med klagen blir normalt ikke dekket.

Med hilsen

Gunnar O. Hæreid
assisterende fylkesmann

Anne Hjermand
utdanning og verjemålsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Austevoll kommune Kommunehuset 5392 STOREBØ